

Trecutul în Craiova de Astăzi

The Past in
Craiova of Today

Ediția a II-a, actualizată, bilingvă
Craiova, 2017

CUPRINS

TABLE OF CONTENTS

PELENDAVA - CRAIOVA

Tinutul din apropierea Jiului, pe care s-a dezvoltat orașul, a fost locuit, aşa cum dovedesc descoperirile arheologice, din timpuri îndepărtate, cele mai vechi aşezăminte omeneşti datând din neolitic (6000 - 2500 i.Hr.).

PRIMA ATESTARE DOCUMENTARĂ este **TABULA PEUTINGERIANĂ**, unde este menționată denumirea unei așezări daco - romane, din Câmpia Jiului, PELENDAVA. Este harta cu principalele drumuri ale Imperiului Roman, întocmită prin anul 225 d.Hr. din ordinul împăratului roman Caracalla, fiind reprezentate și drumurile comerciale ce traversau DACIA.

Numele CRAIOVA apare în inscripția din anul 6963 (1456), de pe Piatra de mormânt a lui Vladislav III, de la Mănăstirea Dealu, pusă de boierii Craiovești - „Barbul Banul și Pârvul Vornicul și cu fratii lor, fiii lui Neagoe de la Craiova”.

PRIMA MENTIUNE OFICIALĂ a CRAIOVEI este înscrisă în Hrisovul de danie al lui Laiotă Basarab Voievod, Domnul Țării Românești (1473 - 1477), unde este trecut numele boierului NEAGOE OT CRAIOVA... „Aceştia sunt martorii acestui hrisov al Domniei mele: jupân Dragomir a lui Manea, jupân Cazan a lui Sohac... jupân Neagoe de la Craiova... și eu, Tudor, care am scris în anul 6983 (1475) luna iunie 1 zi...”

TIMBRU ANIVERSAR - apărut în anul 1975, consemnând:
- 1750 de ani de la prima mențiune documentară a așezării
aco - getice PELENDAVA;
- 500 de ani de la prima atestare documentară a CRAIOVEI.

The area neighbouring the Jiu river, on which the city has developed, has been inhabited, according to the archaeological discoveries, from ancient times. The oldest human settlements date from the Neolithic period (6000 – 2500 B.C.).

The first document attestation is TABULA PEUTINGERIANA, which mentions the name of a Dacian-Roman settlement from the Jiu Plain, PELENDAVA. It is the map with the main routes of the Roman Empire, made in 225 A.D. by order of the roman Emperor Caracalla, also representing commercial routes transiting DACIA,

The name CRAIOVA appears in the inscription from year 6963 (1496), from the grave stone of Vladislav III, from Dealu Monastery, engraved by the Craiovesti noblemen – “Barbul Banul and Pârvul Vornicul and their brothers, the sons of Neagoe from Craiova”.

THE FIRST OFFICIAL MENTION of CRAIOVA was written in the dish charter of Lord Laiota Basarab, Master of the Romanian Country (1473 – 1477), where the name of the nobleman NEAGOE OF CRAIOVA is written... “These are witnesses of this charter of my reign: Sir Dragomir of Manea, Sir Cazan of Sohac... Sir Neagoe of Craiova... and I, Tudor, which have written in 6983 (1475) June the 1st...”

ANNIVERSARY STAMP – appeared in year 1975, registering:

- 1750 years from the first documented mention of the Daco-Getic settlement PELENDAVA;
  - 500 years from the first documented attestation of CRAIOVA.

Respect pentru oameni și cărți

CRAIOVA - „al doilea oraș al țării”, „capitala Valahiei Mici”, „minunatul loc Craiova”, sunt cuvinte ale numeroșilor cronicari și vizitatori străini:

- 1581 - „Marele Ban, dregătorul cel mai însemnat după Domn... își are reședința într-o provincie cât jumătate din țară, numită CRAIOVA” - **Franco Sivori**;

- 1582 - Localitățile erau TÂRG sau ORAȘ, CRAIOVA fiind menționată ca „ORAȘ”;

- 1596 - „oraș mare, cu mulți locuitori, plin de tot belșugul”;

- 1597 - „CRAIOVA sau CRAILOVA, oraș al Țării Românești, așezat la marginile actuale... cetate de asemenea mare, populată, prea avută în proviziuni de tot felul, dar lipsită de ziduri și fortărețe” - **Baltazar Walter Silezianul**:

- 1640 - În timpul domniei lui Matei Basarab, **Petru Bogdan Baksic** scria: „În ziua de 24 August 1640 am vizitat orașul CRAIOVA...”

Sunt 200 de case ceea ce face peste 1000 de suflete...

Au multe biserici de lemn... dar au și o biserică de piatră, mare și frumoasă, cu cinci turle și un turn cu două clopote mari. Aproape de oraș, în codru, se află două mănăstiri”;

- 1723 - „Locul târgului, ce dura două săptămâni... era într-o clădire foarte mare, înconjurată de un zid puternic” - **Friederich Schwantz**;

- 1770 - „...Scaun Domnesc și politic mai mare decât în alte orașe... în adevăr acest oraș merită numele de o adevărată a doua capitală a României” - **Emanuel Giani Ruset**;

- 1789 - „O seamă de turci a călcat orașul, prădând și jefuind prăvăliile și pe negustorii și casele boierești și pe toți orășenii” - **Dionisie Eclesiarhul**;

- 1818 - „Înlăuntrul orașului sunt ...multe și mari case boierești” - **Dionosie Fotino**;

- 1835 - „...oraș cu ulițe asternute cu bârne, ca la București” - **Contele Moltke**;

- 1837 - „...apa bună s-a adus de la izvorul Obedeanului, cu depărtare de Craiova de 3250 stînjeni, și s-au făcut mai multe cișmele” - Harta mahalalelor Craiovei în secolul XVIII - **D. Bălașa**.

CRAIOVA – “the country's second city”, “the capital of Small Valachia”, “wonderful place Craiova”, are the words of numerous chroniclers and foreign visitors:

- 1581 – “The Great Ban, highest governor after the King... resides in a province half the size of the country, named CRAIOVA” - **Franco Sivori**;

- 1582 – settlement where either MARKET (fairs) or CITY, CRAIOVA being mentioned as a “CITY”;

- 1596 – “big city, with a lot of residents, full of all riches”;

- 1597 – “CRAIOVA or CRAILOVA, city of the Romanian Country, placed in the actual borders... citadel of such greatness, populated, rich in all kinds of provisions, but lacking walls and fortresses”

- **Baltazar Walter Silezianul**:

- 1640 – During the reign of Matei Basarab, **Petru Bogdan Baksic** wrote: “During the day of August 24th, 1640 I've visited the city of CRAIOVA... There are 200 houses, which would mean over 1000 souls... They have many wooden churches... but they also have a stone church, great and beautiful, with five towers and a large tower with two big bells. Close to the city, in the forest, there are two monasteries”;

- 1723 – “The place of the market, which would last two weeks... took place in a large building, surrounded by a strong wall” - **Friederich Schwantz**, engineer;

- 1770 – “...Royal and political seat greater than in other cities... Truly this city deserves it's name of a real second capital of Romania” - **Emanuel Giani Ruset**;

- 1789 – “A horde of Turks have thronged the city, stealing from stores and merchants and noblemen's houses and all residents” - **Dionisie Eclesiarhul**;

- 1818 – “Inside the city there are... many and great noble houses” - **Dionisie Fotino**;

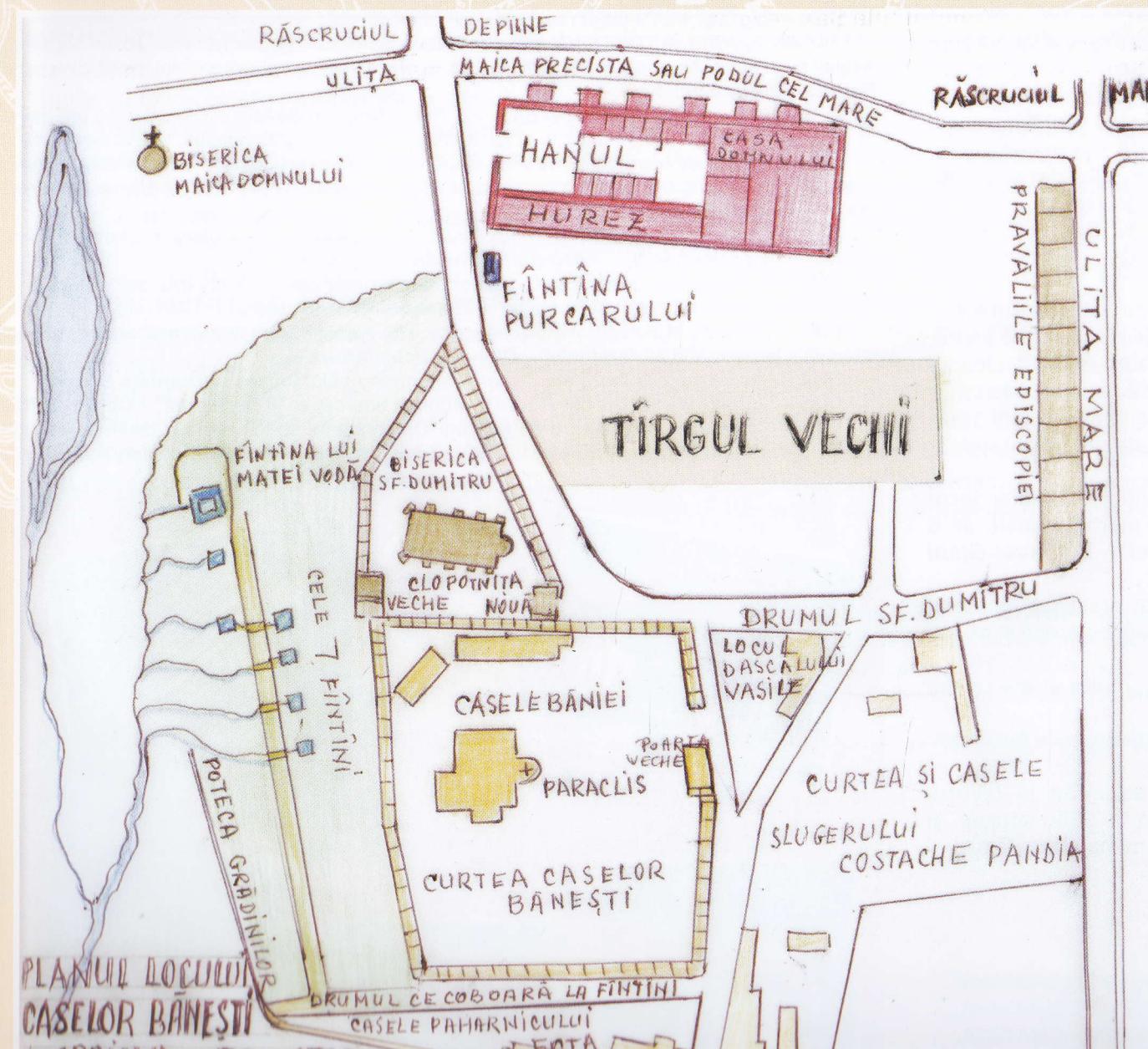
- 1835 – “... town with paths covered with wooden boards, as in Bucharest” - **Count Moltke**;

- 1837 – “the good water was brought from Obedeanului spring, from a distance of 3250 fathoms, and several water pumps were built” Craiova slums map in the XVIIIth century - **D. Bălașa**.

Respect pentru patrimoniul său

Descoperirile arheologice atestă continuitatea vieții și dezvoltarea unei așezări „CETATEA CRAIULUI” sau „CETATEA REGALĂ”, al cărei nume, spune legenda, a apărut odată cu venirea Regelui Ioniță, CRAI IOVAN, care a construit Curtea Domnească pe platoul de lângă cele şapte izvoare (actualul platou al Bisericii Sfântul Dumitru și Casei Băniei)... „orașu, după o supțire știință s-au făcut de un Crai Iova, dar cînd s-au făcut, nu se știe” (Statistica orașului Craiova - 1832). În foto, Centrul Craiovei în sec. XVII-XVIII după o hartă realizată de D. Bălașa.

The archaeological findings attest the continuity of life and the development of a settlement “THE PRINCE'S STRONGHOLD” or “THE ROYAL STRONGHOLD”, whose name, according to legend, appeared with the coming of king Ioniță, CRAI IOVAN, who built the royal court near the seven springs (current plateau of St. Dumitru Church and House of Banie)... “*The city, according to inaccurate information was built by a lovan prince, but it is not known when it was built*” (Statistics of Craiova City – 1832).

In picture, The center of Craiova XVIIth-XVIIIth century according to a map created by D. Bălașa.

Respect pentru oameni și lume

„Carta Postala” trimisă pictorului G. Dem. Mirea de Maria Argetoianu, de la Moşia din Breasta (la 20 iunie 1901) reprezintă Platoul Băniei, cu Biserica Sfântul Dumitru, împrejmuită cu gard de lemn și cele Șeapte Fântâni din Vale, prima spre nord cunoscută ca Fântâna lui Matei Vodă.

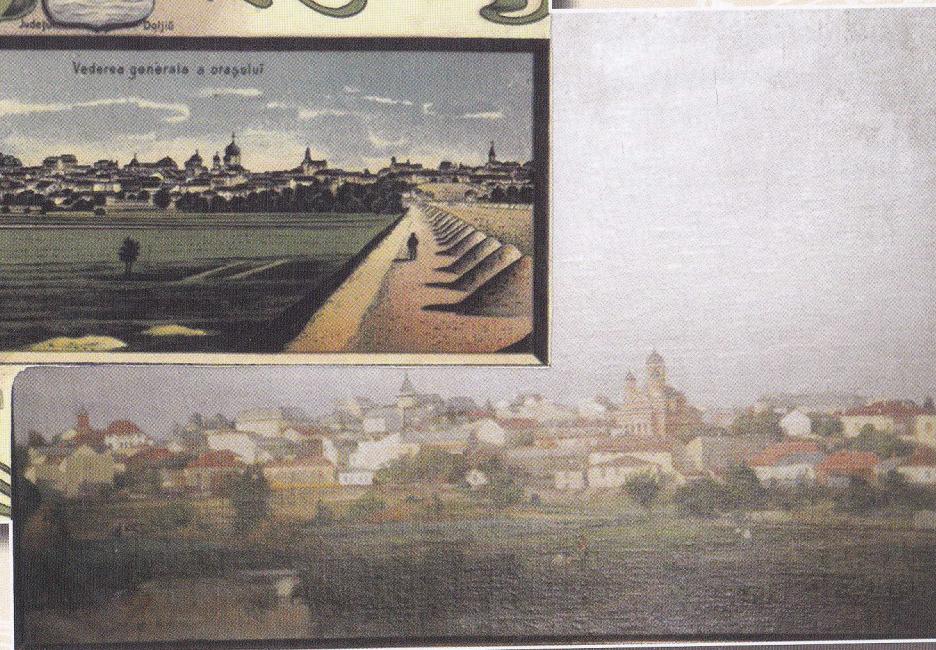
Postcard sent to the painter G. Dem. Mirea by Maria Argetoianu, from the estate in Breasta, at June 20, 1901, with the monumental building of “St. Dumitru” Church , surrounded by a wooden fence and “The seven Fountains from the Valley”, the one from the north known as “The Fountain of Matei Vodă”.

Fostul prim-ministru,
dr. Constantin
Argetoianu, alături de
fica sa, Marie Jeanne,
semnatara cărții
poștale cu Biserică
„Sf. Dumitru” și
Valea „Şeapte fântâni”
(din colecția familiei
Constantin C. Neamțu).

The former Prime Minister, Dr. Constantin Argetoianu, with his daughter, Marie Jeanne, the signatory of the postcard with the Church St. Dumitru and Seven Fountains Valley (from the Constantin

CRAIOVA VECHE / OLD CRAIOVA

Mircea Olarian, „Vedere a Craiovei”
"View of Craiova" - 1932

FÂNTÂNA PURCARULUI
Str. Matei Basarab nr. 11

Este singura fântână (foto, 2015) care se mai păstrează în apropierea Casei Băniei.

A fost construită în anul 1818, din cărămidă, cu „două țuțuroaie” de scurgere, lângă Brutăria lui Gherase și aproape de Tăbăcăria lui Vasilescu Tăbăcaru, de către negustorii de porci „Jupân Pavel Teodor și Chir Marin Bulucbaşa”. Nu se păstrează inscripția slavonă din casetonul de piatră și nici cărămida imprimată cu simbolul morții.

PURCARULUI FOUNTAIN
Matei Basarab Street, no. 11

It is the only fountain (in picture, 2015) that still exists near the House of Bănie.

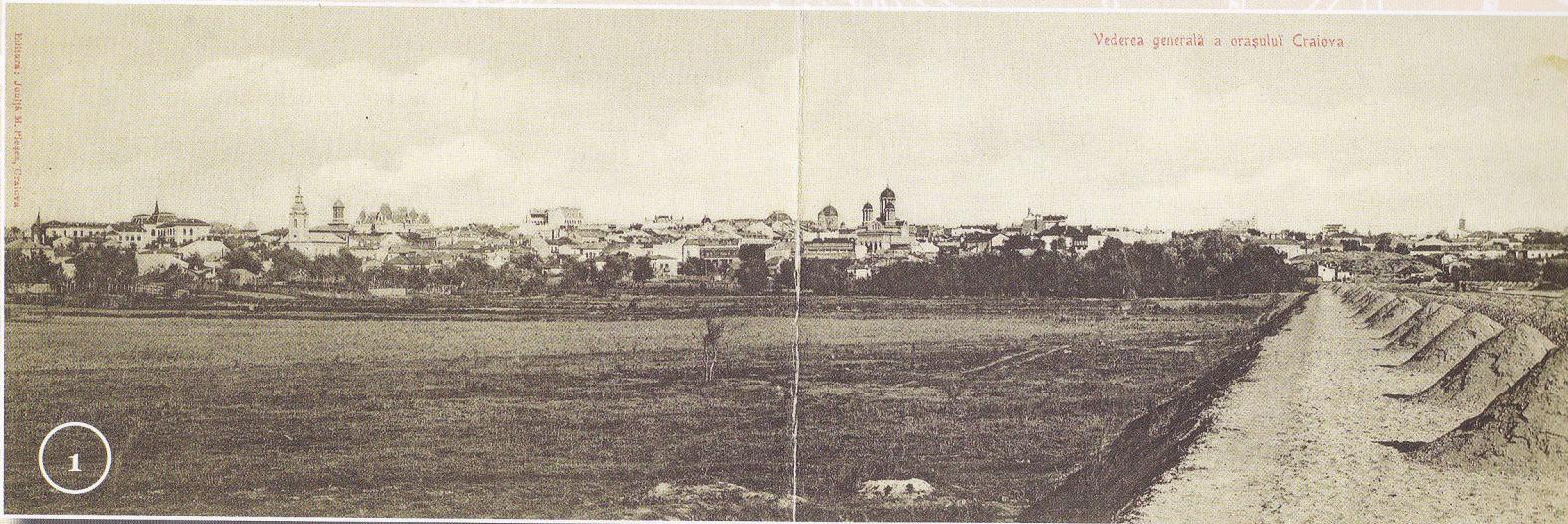
It was built in 1818 and it was made of brick, with two drain taps, next to the Bakery of Gherase and close to Vasilescu Tăbăcaru's Tannery, by the pig merchants "Jupân Pavel Teodor and Chir Marin Bulucbaşa". The Slavonic inscription engraved in stone and the brick inscribed with the symbol of death were not preserved.

„Cartea Postala” (foto 1) imprimată la Editura Ioniță M. Pleșea - Craiova este imaginea panoramică a orașului văzut din zona Lunca Jiului. Calitățile artistice sunt susținute de valoarea documentară - fiind fotografiate cele mai importante clădiri ale Craiovei interbelice, dar și de valoarea tehnică - prin larga deschidere panoramică și claritatea imaginii în adâncime.

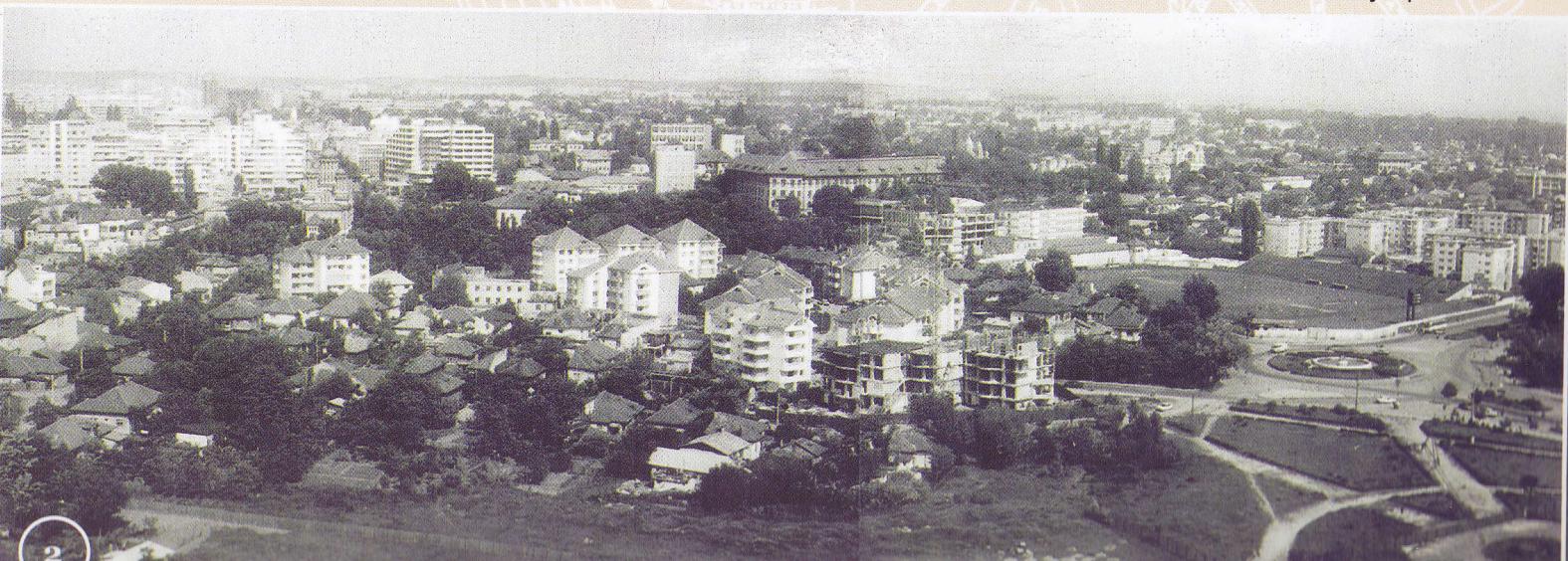
Foto 2, aceeași imagine - din jurul Bisericii Sfântul Dumitru, în anul 2005.

Postcard printed (in picture 1) at the Publishing House Ioniță M. Pleșea – Craiova, it is the panoramic view of the city seen from Lunca Jiului zone. The artistic qualities are supported by the documentary value – the most important buildings of Inter-war Craiova being photographed, but also by the technical value – through the wide panoramic opening and the image sharpness in depth.

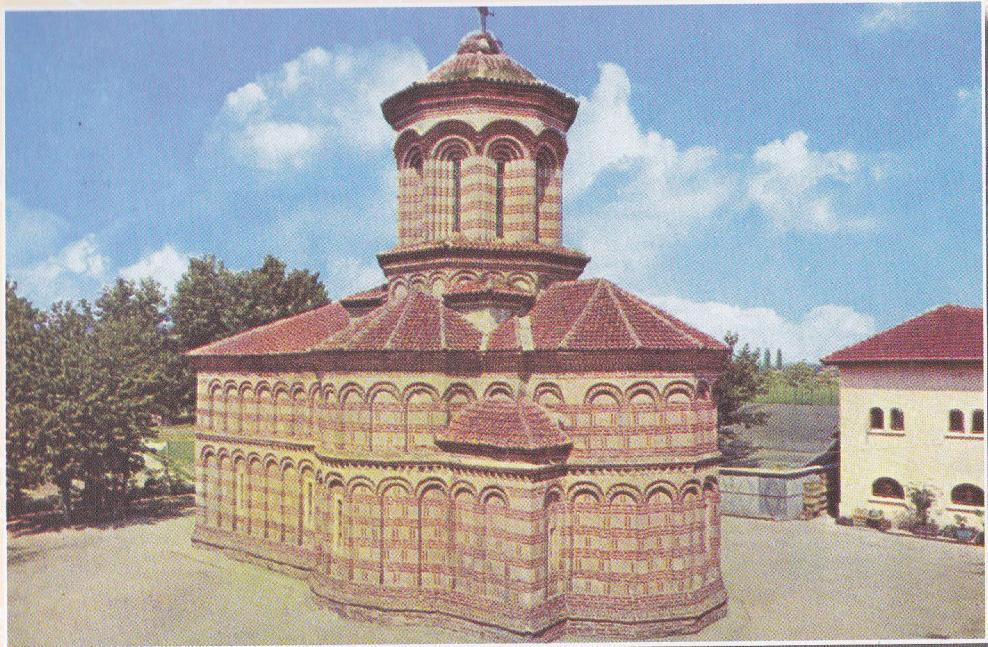
In picture no. 2, the same image – around „St. Dumitru” Church, in 2005.

Vedere generală a Craiovei la interval de aproape un secol / Craiova city overview almost a century apart

ARHITECTURA RELIGIOASĂ VECHE OLD RELIGIOUS ARCHITECTURE

MĂNĂSTIREA COȘUNA - BUCOVĂȚUL VECHI, (foto 1979)

A fost zidită în anul 1483 (refăcută în anul 1572), din piatră și cărămizi ale vechiului CASTRU ROMAN, construit în apropierea cetăților dacice de la Bucovăț. Ctitori au fost BASARAB VOIEVOD ȚEPELUŞ (1472-1481) și fiul său, NEAGOE BASARAB (1512-1521).

COȘUNA MONASTERY – OLD BUCOVĂȚ (picture from 1979)

Was built in 1483 (rebuilt in 1572), of the old CASTRU ROMAN's stone and bricks, built around Dacian fortresses from Bucovăț. The founders were BASARAB VOIEVOD ȚEPELUŞ (1472–1481) and his son, NEAGOE BASARAB (1512–1521).

MĂNĂSTIREA JITIANU - BALTA VERDE, (foto 1979)

Se înalță, confirmă istoria, pe locul unde MIRCEA CEL BĂTRÂN (1386-1418) a ridicat o biserică de lemn, în 1394, după bătălia de la ROVINE, când l-a învins pe Sultanul Baiazid.

În secolul XVI, pe moșia Stolnicului Jitianu, se clădește o biserică, refăcută de CONSTANTIN ȘERBAN VOIEVOD (1654-1658) și soția sa DOAMNA BĂLAŞA, ale căror portrete sunt pictate pe peretele naosului. În 1812 î se adaugă turnul fortificat al clopotniței, restaurat în 1926 și 1979.

Construcția anexă adăpostește o valoroasă colecție de artă religioasă.

JITIANU MONASTERY - BALTA VERDE, (picture from 1979)

It rises, history confirms, in the place where MIRCEA THE OLD (1386-1418) built a wooden church, in 1394, after the battle of Rovine, when he defeated Sultan Baiazid.

In the XVIth century, on the estate of the High Steward Jitianu, a church is built, rebuilt by CONSTANTIN ȘERBAN VOIEVOD (1654–1658) and his wife LADY BĂLAŞA, whose portraits are painted on the wall of the nave. In 1812 a fortified belfry tower is added and it is restored in 1926 and 1979.

În secolul XV, Craiova era un oraș - târg ridicat pe moșia bogăților boieri Craiovești, devenind spre sfârșitul secolului „MAREA BĂNIE DE CRAIOVA”. După Reședința Domnească era a doua putere instituțională și politică a țării.

După 1770 Craiova a fost, o perioadă, Capitala Țării Românești. Orașul era cunoscut sub denumirea CETATEA BANILOR, mulți ani BĂNIA aparținând boierilor Craiovești. „Craiova era reședința Banului, adică a primului dregător al domniei”, scria în 1599 Baltazar Walter.

CASA BĂNIEI, „unde se întâlneau la sfat cinstiții bani”, este cea mai veche construcție civilă a Craiovei, înălțată pe dealul de lângă „cele șapte izvoare”.

The Houses of Bănie or Bănești Houses

In the XVth century, Craiova was a fair city built on the estate of the rich Craiovești noblemen, becoming by the end of the century “THE GREAT BĂNIE OF CRAIOVA”. It was the second institutional and political power of the county after the royal residence.

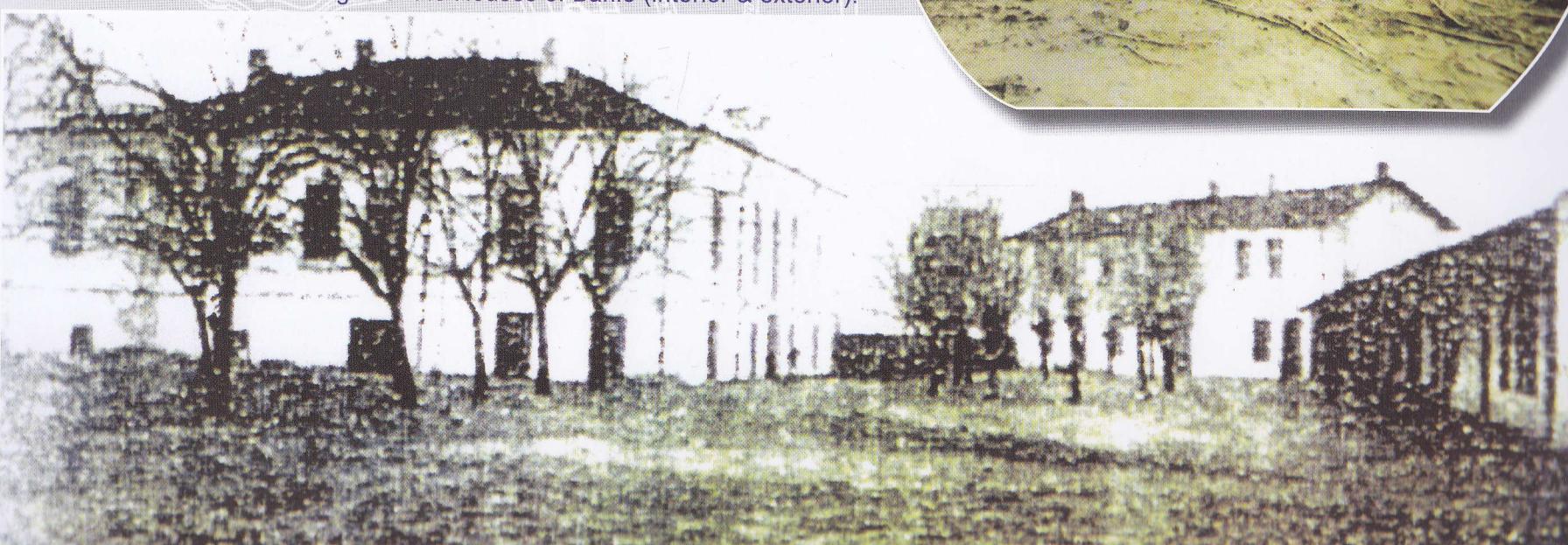
After 1770 Craiova, was for a while, Capital of the Romanian Country. The city was known by the name of BANILOSTRONGHOLD, Bănia belonging to the Craiovești noblemen for many years.

“Craiova was the residence of the Ban, that is the first governor of the kingdom.” Wrote Baltazar Walter, in 1599.

The House of Bănie, “where the honest bani met to counsel”, is the oldest civilian construction of Craiova, built on “The Seven Springs” hill.

Cele mai vechi imagini ale Caselor Băniei (interior și exterior).

The oldest images of the Houses of Bănie (interior & exterior).

CASA BĂNIEI Str. Matei Basarab nr. 16
THE HOUSE OF BĂNIE, Matei Basarab Street, No. 16

CASA BĂNIEI, (foto 1962 și 2006)

A fost zidită, pe locul unei mai vechi reședințe, de BARBU CRAIOVESCU, primul fiu al lui „Neagoe de la Craiova”. A fost refăcută de MATEI BASARAB (1632-1654). În 1699 a fost reconstruită în timpul domniei lui CONSTANTIN BRÂNCOVEANU (1688 - 1714), descendent din familia Craioveștilor, în stil brâncovenesc, cu influențe ale artei populare românești. Avea forme și ornamente asemănătoare cu ale Palatelor Domnești Mogoșoaia și Potlogi.

În anul 1811, Familia Otetelișeanu îi adaugă pridvorul din spate. A fost refăcută în 1776, 1811, 1889. A fost restaurată în anii 1933 și 1966, când i s-a înălțurat Paraclisul iar pridvorul cu coloane și arcade semicirculare de pe fațadă, a fost închis pe lateral. Ușile și ferestrele boltite de la parter au fost înlocuite cu deschideri dreptunghiulare.

**THE HOUSE OF BĂNIE,
(pictures from 1962 and 2006)**

It was built on the site of an older residence by BARBU CRAIOVESCU, first son of “Neagoe of Craiova”. It was rebuilt by Matei Basarab (1632-1654). It was also rebuilt in 1699, during the reign of CONSTANTIN BRÂNCOVEANU (1688-1714), descendant of the family of Craiovești, in Brâncovenesc style with influences of Romanian art. It had shapes and ornaments similar to those of Mogoșoaia and Potlogi Residences.

In 1811 Otetelișeanu family add the back porch. It was rebuilt in 1776, 1811, and 1889. It was restored in 1933 and 1966, when the chapel was removed and the porch with columns and semicircular arcades and the facade was closed on the side. The doors and the arched windows on the ground floor were replaced by rectangular openings.

CASA BĂNIEI a avut în timp, mai multe destinații. MAREA BĂNIE A OLȚENIEI, instituție creată în timpul domniei lui RADU CEL MARE (1495- 1508). Înainte de a fi ales Domn al Țării Românești, MARELE BAN DE CRAIOVA a fost MIHAI VITEAZUL, simbolul Craiovei moderne.

- Reședința Administrației Austriece la Craiova (1718-1737).
- Reședința lui Murtaza Paşa, în timpul războiului rusoturc (1737 - 1739).
- Casă Episcopală și Prima Școală Slavonă din Craiova (1750 - 1811).
- Curtea de Apel și Tribunalul Dolj (1896 -1914).
- Gimnaziul Real „Frații Buzești” (1894 - 1914).
- Școala Normală de Învățătoare (1914 — 1924).
- Seminar Teologic.
- Arhivele Statului.
- Muzeul Olteniei, din anul 1964, iar din anul 1966 este Secția de Etnografie a Muzeului Olteniei.

CASA BĂNIEI și CATEDRALA „Sf. Dumitru”, văzute din același loc, în anii 1936 și 2006.

În locul Paraclisului Casei Băniei, a rămas doar vechea poartă boltită.

THE HOUSE OF BĂNIE and **“ST. DUMITRU” CHURCH**, seen from the same place, in 1936 and 2006.
On the site of the old chapel of the House of Bănie only the old arched gate was preserved.

THE HOUSE OF BĂNIE had, over the time, several functions. THE GRAND BĂNIE OF OLȚENIA, an institution created during the reign of lui lui RADU THE GREAT (1495 – 1508). Before he was chosen the ruler of the Romanian Country, THE GREAT BAN OF CRAIOVA was MIHAI THE BRAVE, symbol of modern Craiova.

- The Residence of the Austrian Administration in Craiova (1718-1737)
- The Residence of Murtaza Paşa, during the Russian-Turkish War (1737-1739)
- Episcopal House and First Slavonic School from Craiova (1750-1811)
- The Court of Appeal and The High Court of Justice Dolj (1896-1914)
- Real Gymnasium “Fratii Buzești” (1894-1914)
- The Normal School of Teachers (1914-1924)
- Theological Seminary
- The State Archives
- The Museum of Oltenia, from 1964, and the Section of

